



## DISPUT

ETRE EUL LÉONARD HAC EUN TREGUERIAT

*Var un ton ancien.*

**M**AR plich ganéc'h, selaouit, hac e cléfot cana  
Ur chanson so composet a nevez er blos-mà,  
Zo grêt da zaou zen yaouang o devoa speret mat,  
Ebars en hostaleri oc'h eva boutaillad.

Al Leonard a c'houlen digant an Tregueriat :  
Lavar din-me, va mignon, ha te so ur pot mat ;  
Evidon-me son agil, ouspen oun mat a grog,  
Rec souben vad a meus-me, alies te pe yod.

Ha me, eme'n Tregueriat, a so soubl a goubiou,  
A voar larda va gouzoug gant ar gramboezennou ;  
Va yod a zebrân iveau aliez coulz ha c'houi ;  
Mar oc'h eus c'hoant da gregui, sortiomp eus an ty.

Nonpas, eme'l Leonard, lezomp an traou-se tout,  
Hac evomp ped a vanne da riñça hor gouzoug :  
Ne blich qet din ar gannou, ispicial pa velân  
Va goad o tont da redesc, e teuân da fatica.

Control, eme'n Tregueriat, pa vezân malicet  
Ne rân fors evit quelet va goab sur o redesc ;  
Potret Treguer zo agil, tout ec'h ouzont lampet,  
Neus netra ouz o ampech, bian eo o lavrec.

Ne choqit qet Leonis gant o bragueyer bras,  
Rac traou eus ar modesta e zint, mar boe biscoas ;  
Nens nicun quer caer guisqet en escop ti Treguer  
Evel ma zeo Leonis gant o dillat mezer.

Guir avoalc'h a leveres, mat eo sur da réson ;  
Mezer brao so en Leon, mes grêt in difêçon ;  
Goiscamantchou Leonis a cavân divalo,  
An trifars eus ar goaset a guz oll o bragou.

C'houi entresoc'h, Tregueris, ho bragueyer so ourlet  
Evel ma vent mailluret en dro d'ho tiou vorset ;  
Ho chupennou so flanchet, ho tocou so campet,  
Casimant e zoc'h envel demens ar soudardet.

C'houi entresoc'h, Leonis, oc'h eus rochedennou  
A so grêt evel sier da zouguen sac'hadou ;  
Ho pléo a so biscoulet, ho tocou distroncet  
Da zioüal ho tiouscouarn, rac aon vent chasset.

En Ao pa ve pardonniou, me a zo bras souezet  
O velet merc'het Treguer penos e zint guisqet ;  
Toet o deus dantelezou en dro d'o c'hoefou bér,  
Tortillet endro d'o bisach evel ur torchouer.

Comzomp a verc'het Leon, dindan o c'hoefou bras,  
Ma vent e mesq Tregueris, n'o dese mui a c'hraç  
Ar panez zo fatigus ouspen ma zint noasus,  
Rac aon bras sur o deveus na vange boued d'o zad.

Penevert ma ya Leonis en Treguer da neuta,  
E c'halfac'h derc'hel ho merc'hed er guêr da azeza ;  
D'azeza ha da zansal qen huel vel o fen,  
Rac Leonis zo potret hac a gar an neud goen.

Ha na deufo qet Leonis en Treguer da neuta.

Ni hon eos marc'hardoorian er guêr ouz o frena,  
Hac o guerz da Leonis, dre ma zint mat ha soopt,  
Rac ar merc'hed a Leon a ne evel neud stoup.

Me vel eifat, va mignon, divalo e parlante,  
Ma vec'h cavat e Leon, c'houi a ve divlèvet,  
Hor merc'hed-ni so agil hac a voar n'em mania,  
Ur gourach vras o deveus pa gommancourt facha.

Me voar ervat, va mignon, int un tamic cruel,  
Mes ive n'int qet ceder evel merc'hed Treguer ;  
Tout en o c'havén rustic dindan o c'hoefou bras.  
Hor merc'hed-ni so ceder ha joaüs o bisach.

Tevel a ri, va mignon, ne c'heus qet tam réson,  
Birviqen no pez maquez a escopti Leon :  
Qemer ur plac'h a Dreguer, ha dalc'h-hi en e renq  
A ficho dide crampoez da zebri gant læz trenq.

Pa bartantes a grampoez, ganemp'ni en hor bro  
E zeuz calz a Leonis gant neud dre'r mar'hajou,  
Hac a zaill gant ar c'hrampoez pa ellont o c'havet ;  
Ha c'hoas goude o debri a lip o piziet.

Coll rào ganet, Tregueriat, n'ellân mui chom amàn,  
Poau a ra din em c'halon, me meus aoun e zout clà,  
Ma car LANOE imprima hon disbut var paper,  
Ni laqayo da c'hoarzin Qerne, Leon, Treguer.

Ar son-mâ so composet evit hoc'h amusi,  
Ha nonpas evit ma vezò entrezoc'h fachiri :  
Bezit eta a Dreguer, a Guerne, pe Leon ;  
En em garit etrezoc'h vel a dle peb Breton.

Gueschal en em occupet gant calz a chansonnier,  
Ha n'en em genet morse gant follentezioù ;

Rac se oll, mar am c'hredi, prenit peb a chanson,  
Ha canit nos ha mintin deus a greiz ho calon.

Pa verc'h e creiz ho labour, occupet hed an de,  
Lezit ho corn ha canit ar chanson vras neuze ;  
Nebeutoc'h e coust certen ha yac'hussoc'h ouspen  
Cana eguet n'eo fumi nac eva gigoden.

Elec'h ma zeo imprimet an diou chanson gos-mâ,  
E vezò cavet unan evit bep deiz ar bloa ;  
Ha ma na vez qet avoalc'h, e vezò ajoutet,  
Evit laqat joaûstet etouez ar Vretonet.

D'an nos, pa ve assamblet ar famill goude coan,  
Azeet en dro d'an ealet e qichennic an iâo,  
Canit pepini d'e dro ur chanson vras neuze,  
Ha m'en assur e couscot calz guelloc'h goude se.

FIN.



575

## CHANSON CUPIDON.

*Var un ton anavezet mat.*

  
**T**OSTAIT, tud yaouanq, da glêvet ur chanson  
A nevez compostet var sujet Cupidon,  
A me a gonto déc'h darn demeus an effejou  
A brodu peurvuia ebars er galonou.

Ne oun qet eus petra dont d'er gomparachi ;  
N'eo nep lec'h ha partout gouscoude ec'h éri,  
Nemet ous an avel, a so oll penetrant,  
En so er memes tra etouez an dud yaouanq.

Me zo pet pell amzer e clasq dioüal ouniâ ;  
P'eus deus va surprenet, emeus renget plega,  
An objet a garân a verit qementse ;  
N'em bije quez ebet, m'hor bijemp liberte.

Mes allas ! calz a boan am bo da anduri,  
Qent m'am bo ar boneur d'allout e fossedi,  
Mes e creiz va foaniou e teuan da gompreñ,  
Etouez a brassa drein vez ar gaera rosen.

Pa voan o studia, m'en boa bet ur guentel  
Digant ur mignon dlo hac am gare fidel,  
Da zioüal va c'halon eus an amouroustet,  
Pe bijen plijadur n'am bije var ar bed.

Ebars en amzer ze ne allen qet credi  
E vije'n amitie capabl d'am arëti ;  
Hac a greiz va c'halon me a c'hoarze neuze  
Da guement a zougue chanen an amitie.

Bremâ e velân sclér, nespel d'am imprudanç,  
Oun forcez da gredi dre va experianç :  
Venus na vanq james da veza trionfant :  
Ret eo obeissa, an natur a gommard.

Ma velfes ac'hanôñ bremâ, va c'hamarad.  
Va c'halon languissant, beuze va daoulagad,  
Anconac'het ganén an avis saluter  
A poa bet roet dlo er guer a Landreguer.

A boan e hall va dorm cundue va fluen,  
Va speret so troublet ha caget a anqen,  
Da avis saluter ne yel qêteus va speret,  
Mes siouas d'am c'halon, ne meus qet e heuillet.

Vel ur c'haret fleur goloet a louzou.  
Eo carguet va c'halon eus a huauadou :  
Chagrin continual, abreuvet em glac'har,  
Evel an durzunel pa ve collet he far.

N'en deus den var bed na ne vezoiqen,  
A oufe expliqna na qenebeut compren  
Degrer an amitie, pa ve pârfetamant  
Unisset a galon entre daou zen yaouanq.

Doctoret a Sorbon hac a Filosofi,  
Rhetoriq, Seminer hac a Theoloji,  
Oll sicut an natur lajet tout en unan  
Da ober an dra-ze a ve tou, re vian.

Va c'halon re dener n'ont qet hac en allo  
Hep ranna daou aster o clevet ur c'heho :  
Lavaret e zeus dia gant daro va mignonet,  
Emâ ar goaldedou oc'h ober ur boget.

Da râi din va-unan ha d'am mestrez da choas ;  
Dont d'en em separi pe gsoat evit partach  
Eur boget o deus grêt eus a beder fleuren :  
Chagrin, malanconi, poan-speret hac anqen.

Arça, teod miserabl ha neo qet pôent dide  
Lezel pellec'h en peoch hac en tranquilité  
An ded yaouanq er vro da rân o yaouanqis,  
Ha d'en em garout cbarts en honestis ?

Partout elec'h ma zes te laca an aogent ;  
Goas out ebars er vro eguet na ze ar vocent ;  
Hac ar c'homzou poezus a roes da bepini  
Zo capabl da laqat ar veio d'en em zébri.

Entre tad ha buguel, etre ar breur, ar c'hoar,  
Etre ar priedjou te laqa ar glac'har ;  
Mestrou, domestiqtet, qerent ha mignonet,  
A greis o slijadur te heus o zeparet.

Cléo ar Speret-Santel o parlant er Scritur,  
E vezò milliguet ar goal deod dinatur,  
Dre ma laqa malis ha separation  
Etre tud a veve ebars en union.

Cléo Sant Yan o parlant en e Apocalips,  
Sant Gregor ha Sant Paul, Doctoret an Iis,  
A lavar en devo ar goal dêod da bartach  
A lenn-onnt infernal carguet eus a attrach.

Ha c'houi, tud curios, a dremen vit tud fur,  
O clévet goal dêodou, c'houi gnemer plijadur ;  
Lennit pis ar Scritur hac e velfot merget  
En em rentit coupabl eus ar memes pec'het.

Selaouit Sant Bernard, an abat admirabl,  
Pe Sant Louis, Roue Franç oc'h instrui e vab ;  
Pa zifenne outan na roje odianç  
Da zroug prezec a zen ebars en e brezanç.

Evit conclusion, deoc'h-u, tud curios,  
Ho pedan assambles gant an teod bilimus,  
Da guemer va chanson bremàn evit reglen :  
Sotoc'h eguet an den avichou er c'holen.

Qent eguet fioissa, d'an objet a garàn,  
Dezi ec'h adressin va c'homzou divezàu :  
Bezit fidel d'ho qer, me vezò d'am binî,  
Birviqen goal deodou na ell hor separi.

Ferm evel ur garec er mor ous an tourmant,  
Mar bezit dlo fidel, me zisquelo patant  
En em garimb bepret hon daou a vir galon,  
Desqet d'ar goal déodou a ren dre ar c'chanton.

Ar men fondamental demeus an amitie  
Hon unisso hou daou dre ar c'hraç a Zoue.  
Speret aoüalc'h oc'h eus evit allout credi  
Ne zeus victor abet na renquer combati.

FIN

